

УНИВЕРЗИТЕТ У НИШУ

Факултет заштите на раду у Нишу

Већу катедре за друштвени развој и
хуманизацију радне и животне средине

30.08.2016.

07-15/6-3

Одлуком Наставно-научног већа Факултета заштите на раду у Нишу, бр. 03-330/4 од 29.08.2016. године, именовани смо за чланове Комисије за оцену и одбрану урађене магистарске тезе „Значај еколошких фондова за заштиту животне средине“, кандидата Весне Стојановић, дипл. инж. заштите животне средине.

Након прегледа и анализе достављене магистарске тезе, подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

Магистарска теза кандидата Весне Стојановић, дипл. инж. заштите животне средине, **Значај еколошких фондова за заштиту животне средине**, садржи 167 страна купаног текста формата А4 и попис коришћене литературе. Рад садржи 31 табеларни преглед, 16 графикона и 5 слика.

Рад кандидата заснован је на тезама које је кандидата предложио, а **Веће катедре за друштвени развој и хуманизацију радне и животне средине** прихватило.

Осим увода, закључка и пописа литературе, рад садржи пет тематских целина.

У првом делу рада *Инструменти заштите и унапређења животне средине* обрађују се основна начела заштите животне средине и основни закони који се односе на очување, заштиту и унапређење животне средине. Осим тога, појашњавају се принципи образовања и информисања као инструменти који могу да помогну у ширењу еколошке свести и врши се анализа одговорности за уништавање и деградацију животне средине.

Други део рада, под насловом *Економски инструменти за заштиту животне средине*, ближе појашњава најзначајније економске инструменте који се користе у заштити животне средине, као што су: намети, субвенције, дажбине, таксе, дозволе за загађивање животне средине, казне итд.

У трећем делу рада, који носи наслов *Економски инструменти за заштиту животне средине у Србији*, ближе су појашњени механизми функционисања инструмената који се примењују за заштиту животне средине. Највећа пажња посвећена је накнадама за коришћење природних вредности, пре свега националних паркова, накнадама за загађење

животне средине, средствима буџета Републике Србије, Аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, међународној финансијској помоћи итд.

У четвртом делу рада, под насловом *Типови и механизми функционисања фондова*, обрађена је подела и функционисање фондова, анализиран је начин оснивања фондова и обезбеђивање средстава, односно коришћење фондова. У овом поглављу представљени су и неки од најзначајнијих фондова.

Пети део рада, који носи наслов *Фондови за заштиту животне средине* обухвата анализу фондова без обзира на њихову географску сферу деловања, па ће тако овде бити речи о међународним, националним, али и локалним фондовима за заштиту животне средине. Од међународних фондова за заштиту животне средине детаљније су размотрени неки од најзначајнијих фондова овог типа, као што су Светски фонд за заштиту животне средине, Фонд за заштиту животне средине Уједињених нација и др.

У оквиру *Националних фондова за заштиту животне средине*, појашњен је начин оснивања, функционисања и коришћења ових фондова у Републици Србији, Републици Српској, Републици Хрватској и Федерацији Босне и Херцеговине. Извршена је и анализа рада локалних еколошких фондова у неким градовима Србије (Алексинач, Ниш, Трстеник) са конкретним активностима из области заштите животне средине које су финансиране из ових фондова. Значај фондова за заштиту животне средине огледа се кроз еколошке и економске ефекте улагања у заштиту животне средине.

Овако конципиран рад омогућава детаљно упознавање са поступком оснивања и начином функционисања еколошких фондова, и пружа увид у значај еколошких фондова како за локалну, тако и за ширу друштвену заједницу.

На крају кандидат констатује... „да би се реализовао напредак на пољу заштите животне средине потребна су значајна финансијска средства, али не само на пољу контроле загађивања, већ и у области развоја чистих технологија. Из тог разлога се оснивају фондови за заштиту животне средине који имају два основна, циља и то:

- пружање финансијске подршке пројектима који доносе добробит и унапређење животне средине и
- подстицање партнерства између финансијских организација и јавног и приватног сектора, како би се повећала улагања у активности везане за заштиту животне средине.“

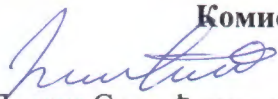

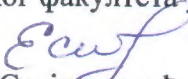

ЗАКЉУЧАК

На основу претходне анализе изнетог може се закључити да овај рад по садржају, начину обраде, обиму и сазнањима до којих се дошло, представља значајан допринос сагледавању еколошких фондова за заштиту животне средине. Наиме, фондови спадају у значајне економске инструменте јер су директно укључени у обезбеђивање инвестиција за побољшање стања животне средине. У већини транзиционих земаља, као што је Србија, фондови су правна лица која остварују приход од прописаних накнада и која су у различитом степену под надзором министарстава за животну средину. Финансијским средствима добијеним путем економских инструмената располаже фонд за заштиту животне средине, чија је улога да подстиче истраживања, пројекте и активности усмерене на побољшање услова и очување животне средине, кроз субвенције и остала давања. Из тог разлога, Србија би у што скоријем периоду морала да формира буџетски фонд, и да се на тај начин придружи оним земљама чије је опредељење да преко овог финансијског инструмента обезбеђују неопходна средства за заштиту и унапређење животне средине.

Комисија предлаже **Већу катедре за друштвени развој и хуманизацију радне и животне средине** и **Наставно-научном већу** Факултета заштите на раду у Нишу, да усвоји Извештај о оцени урађене магистарске тезе **Значај еколошких фондова за заштиту животне средине** кандидата Весне Стојановић, дипл. инж. заштите животне средине и одобри јавну одбрану.

У Нишу, 15. јула 2016. године

Комисија

1. Др Драган Спасић, ред. проф.
Факултета заштите на раду у Нишу, председник
2. Др Вукашин Шушић, ред. проф.
Економског факултета у Нишу, члан
3. др Евица Стојиљковић, ванр. проф.
Факултета заштите на раду у Нишу, члан
4. др Срђан Глишовић, ванр. проф.
Факултета заштите на раду у Нишу, ментор, члан